

az ipart és exportképessé a kereskedelmet. A kormány az ellenzékkel azzal intette le, hogy adócsökkentést követelni — demagógia. De jött azután a választás és egy szép napon a kormány rukkolt elő az adócsökkentés gondolatával. Leszállította az adókulcsot, de egy titkos rendelettel *felemelte az adóalapokat negyven százalékkal.*

Rassay Károly ezután

a szövetkezetekről beszél,

amelyeknek alapgondolata helyes lenne, de végeredményben a kormány mesterséges konkurenciát csinált vele a vergődő kereskedelem és ipar ellen. A beruházásokról szólva

A munkásbiztosítás autonómiája még mindig a levegőben lóg,

az agkori biztosítás kérdése elintézetlen, a nyugdíjak valorizálásával szintén adós még az állam. A *hadikölcsönök valorizálása* egyike a legnagyobb szociális problémáknak, mert a nemzet becsülete fűződik hozzá. A kormány választási ígéretei között ez is szerepel, de szégyenletes formában. A miniszterelnök csak azt ígérte meg, hogy a valorizáció helyett alamiznaszerű járadékot fizet majd azoknak, akik egy hosszú élet keservesen összekuporgatott eredményét jegyezték le hadikölcsönre és most nincs már semmijük. Pedig ezzel nem lehet megoldani a kérdést. Az or-

a földreform alapgondolata nem az volt, hogy földet kell azoknak adni, akiknek nincs és használni tudják, hanem az, hogy el kell venni a földet azoktól, akikről — megirigyelték.

— Megoldásra vár

a köztisztviselők problémája is.

Hét év óta küzdök ennek a kérdésnek a megoldásáért, bár a tisztviselőtársadalom az ígéretek elvakulva szemben áll a haladás gondolatával. Ennek a kérdésnek a megoldása azonban nem pártérdék, hanem a magyar társadalom érdeke. Ezért követelte az ellenzék, hogy a B-lista mellett gondoskodjon a kormány az elbocsátott tisztviselők elhelyezkedéséről is, teremtsen olyan közigazgatási atmoszférát, amely lehetővé teszi, hogy a felesleges köztisztviselők máshol juthassanak megfelelő megélhetéshez. Ugy azonban, ahogyan történt, hogy a másutt való elhelyezkedés lehetősége nélkül bocsátotta el a kormány a közalkalmazottak ezreit, esztelenység volt, kegyetlenség volt, embertelenség volt és a magyar társadalom alapját támadta meg.

— Itt van azután

a nyugdíjasok kérdése is.

A kormány a szerzett jogoktól fosztja meg őket. Az egyik szegedi ellenjelöltem (Abcug Szierényi — szólnak közbe) büszkén hivatkozik arra, hogy a takarékpénztári bizottságban állást foglalt a nyugdíjasok mellett. De hát nem az ő álláspontja a fontos, hanem Bethlen István miniszterelnöké, aki pedig legutóbbi kortesbeszédében úgy nyilatkozott a nyugdíjasok problémájáról, ami meg kell, hogy botránkoztasson minden jobb érzésű embert. Kijelentette, hogy reméli, el fog következni az az idő, hogy a régi nyugdíjasok számának apadása, tehát kihalása (zaj) lehetővé teszi, hogy az új nyugdíjasoknak megadja a teljes valorizációt. En ezt a frivol gondolatot, hogy a társadalom egyik nyomorgó rétege csakis a másik réteg kihalásától, elpusztulásától várhatja sorsának, helyzetének javulását, felháborodva utasítottam vissza.

Rassay Károly ezután

a kisiparosság sérelmeiről

beszél, kijelenti, hogy az új ipartörvény egyáltalában nem alkalmas a sérelmek orvoslására. Ha a kormány azt a sok száz milliárdot, amellyel az egyéni nagy vállalatok szanálásához járult hozzá, a kisipar és a kiskereskedelem felsegítésére fordította volna, akkor ma egészen más lenne Magyarországon a közigazgatási helyzet. Amikor öt évvel ezelőtt

a felekezeti békéért szálltam síkra,

akkor zsidóbérenc voltam, mert akkor csak a zsidó és a keresztény felekezetek között szították fel a mesterséges gyűlöletet. Az utóbbi hónapok eseményei azt mutatják, hogy a felekezeti gyűlölködés már átsapott más térre is. Igaz, hogy nekünk, dolgozó polgároknak semmi közünk sincs a főpapok veszekedéséhez, de megdöbbenve kell látnunk, hogy ez a veszekedés az ország felszántott, ezer sebből vérző testén új lövészárkokat, új sebeket szánt.

kijelenti, hogy az ellenzék már a szanálás előtt sürgette a beruházási kölcsön felvételét és felhasználását, mert a mai generáció, amely elvérzett a háboruban, nem vállalhatja magára az ország újjáépítésének minden terhet, a hosszabb lejáratu kölcsön után a tehernek egy részét átháríthatja a jövő generációra. A gazdasági helyzeten csak takarékoskossággal, progresszív adózási rendszerrel és észszerű beruházással lehet segíteni. A nemzetgyűlés hét éven keresztül *szociális téren nem alkotott semmit.* Ne dobjon azért rá senki sem követ, mert a nemzetgyűlés szívesen alkotott volna, de a kormány nem tette lehetővé számára az alkotást.

szág becsülete követeli a becsületes valorizációt éppen úgy, mint ahogy Németország is valorizálta már a német hadikölcsönöket. Éppen ilyen szégyene az államnak a *rokkantkérdés is*, ami a rokkantság százaléka és a rokkantjárulékok megállapításával történik, gyalázat. A *földreform* szintén kátyuba jutott, a kiosztott földek paragon hevernek és nemhogy növekedett volna, de csökkent a termelés, mert nem teremtette meg a kormány a föld megmunkálásának előfeltételeit. A baj az, hogy

Most is sikraszállók a felekezeti békéért, amelynek felborulása szintén a kormány tehetetlenségét bizonyítja. Bethlen azt mondotta, hogy helyre akarja állítani a keresztény és

A baloldali ellenzék közszabadságokat akar, a sajtó szabadságáért küzd, a gyülekezés és az egyesülés szabadságáért és a titkos választójogért.

— És most megkérdem ellenjelöltemet, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert, hogyan tartja összeegyeztethetőnek azt, hogy a tanyákon a tanyai tanítók korteskednek mellette, akik felügyelete alá tartoznak és hogyan tűrheti el, hogy kortesplakátjait az iskolák falára ragasszák ki.

— A magyar állam ereje a demokráciából fakadhat csak, demokrácia nélkül a kormány mindig csak azokat a klikkeket fogja kiszolgálni, amelyektől függ. (Hosszantartó taps.) Röviden ez az én programom és a pártom és ennek a támogatását kérem Szeged város polgárságától.

Sándor Pál tartott rövidebb beszédet.

— Én mint Rassay Károly egyszerű katonája jöttem Szegedre — mondotta — és azért jöttem, hogy figyelmeztessem a szegedieket, gondolják meg nagyon jól, hogy mit tesznek. Senki se szavazzon meggyőződése ellenére. De figyelmeztetek mindenkit, hogy öt évre választ képviselőt, öt évig aztán semmi beleszólása sem lesz az ország dolgaiba.

— Mi Rassayra úgy tekintünk, mint annak idején a zsidók tekintettek arra a fénylő felhőre, amely elvezette őket a sivatagból a Kanaánba. Rassay vezet el majd bennünket, magyarokat a liberálisizmus ígéretföldjére és okosságában, eszében, becsületességében megbízhatunk. (Eljenzés.) Mi keveset adunk a Észolamokra és nem kérünk semmit önköztől, csak azt, hogy tekintsenek vissza az elmúlt esztendőkre, mit tettek azok, akik megjárták a rögös utakat bombák, pokolgépek, örökös életveszedelem között.

— Most tudjuk csak, amikor a bírósági tárgyalásokon lehull az álarc azokról, akik ezelőtt néhány évvel retteghetben tartották az egész országot, hogy milyen törpe, milyen kishitű emberek voltunk. Szinte azt kell ki-

a zsidó felekezetek között a békét. Ha helyreállítja, én leszek a legboldogabb, azonban tetteket kérünk és nem ígéreket. Itt van

a numerus clausus kérdése is.

Itt fekszik évek óta előttünk és rengeteg energiát köt le az ellene és érte vívott küzdelem. Pedig ez a törvény senkinek sem válik hasznára, csak a nemzet becsületének, jövőjének árt, mert egy olyan nemzet, amely a tehetségek versenye elé mesterséges gátakat emel, elpusztul. Milyen jelzöt érdemel az a politika, amely az emberi jogok legszentebbjét, a tanulási szabadságot áruba akarja bocsátani? Pedig hát a numerus clausus teljesen törvénytelen intézmény, nincs olyan törvény, amely alátámasztaná, sőt tételes, alkotmányos törvényekkel ellenkezik. A kérdéses törvény azt állapítja meg, hogy az egyetemre a *nemzetiségek* milyen arányban iratkozhatnak be, ez a törvény tehát a *zsidókra* nem vonatkozik, mert hiszen a kuria már kimondta, hogy az nem faj, nem nemzetiség, hanem *felekezet*, az alkotmány pedig a zsidó felekezetet egyenjogúvá teszi a többi bevett felekezetekkel. A kormány rendelete, amellyel ezt a szégyenletes intézményt fentartja, törvény és alkotmányellenes. Ezt a rendszert a kormány gyávasága tartja csak fenn, mert a kormány nem meri levonni a tényleges helyzet konzekvenciáit. A numerus clausust a nemzet akarata fogja eltörölni. (Zajos helyeslés.) Egy gyáva kormány tehetetlenségének és egy kis érdekcsoportnak van szüksége rá.

A legitimizmusról szólva, kijelenti, hogy nagyon fájjalja, hogy azok, akik egy gyermek részére követelnek jogokat, nem állnak az ellenzékkel egy fronton és nem követelnek jogokat a magyar nép számára.

Ugy szeretnék belépni a parlamentbe, hogy ott a jövőben Szeged város polgárságáért harcolhassak.

Tudom, hogy nem lesz rózsás ez az út, de én bizom Szeged népében, hogy akkor, amikor az országon az általános dekadencia vesz erőt, ennek a városnak a polgársága úgy fog cselekedni, hogy az utódok, mint a nemzet büszkeségére, reménységére emlékeznek majd rá.

Rassay Károly a népgyűlés frenetikus tapsa és éljenzése közben fejezte be hatalmas, mindent átfogó beszédét. Utána

áltanunk, hogy ezektől rettegett egész Róma! (Taps.) Ha akkor a polgárságnak csak egy kis része talpraáll, a nyavalyások patkányhada eltűnik, visszavonul oda, ahonnan előmerészkedett a csatornába.

— Kérdem, miért menjünk Bethlen táborába, hogy tovább is úgy éljünk, ahogyan eddig éltünk, úgy akarunk továbbra is adózni, azt akarjuk, hogy a magyar jövőt ne a magyar nép, hanem bizonyos érdekcsoportok szájaize szerint rendezze be a kormány, azt akarjuk, hogy ne legyen szabadsajtónk, hanem elnémított, békóbavert, vagy megvásárolt?

A szegedieknek kötelességük, hogy az ellenzéknek mind a három jelöltjét behozzák,

mert szükség van rájuk. A kormány érdekeit nem akarom én kisebbiteni, de ami érdemre hivatkozik, az egytől-egyig az ellenzék érdeme. A kormány csak ígér egy mázsát, de tettekben nem ad egy grammot sem.

A népgyűlés Rassay Károly és a balpárti jelöltek szünni nem akaró ünneplése közben ért véget egy órákor.

Peidl Gyula programbeszéde vasárnap délelőtti 10 órákor a Belvárosi Moziban.